

Łódź, 21 kwietnia 2022 r.

PNIK-I.4131.516.2022

Rada Gminy Pątnów

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.).

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr XLIV/254/22 Rady Gminy Pątnów z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy Pątnów, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 11 kwietnia 2022 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490) – zwanej dalej ustawą. Zgodnie z tym przepisem strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1). Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu

pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej.

Mając na uwadze powyższą regulację organ nadzoru przedstawia zastrzeżenia do postanowień przedmiotowej uchwały.

W § 1 uchwały Rada ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla ratowników OSP z ternu Gminy Pątnów, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych lub szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Pątnów w kwocie:

- 23,00 zł za każdą godzinę udziału w działaniu ratowniczym,
- 5,00 zł za każdą godzinę udziału w szkoleniu pożarniczym .

Z art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych wynika, że ekwiwalent pieniężny należny jest za działania ratownicze, akcje ratownicze, szkolenia lub ćwiczenia. Tymczasem Rada Gminy Pątnów ustaliła ekwiwalent pieniężny jedynie za udział w działaniu ratowniczym i za udział w szkoleniu pożarniczym, co stanowi zawężenie działań, za które na mocy ustawy należy się ekwiwalent pieniężny. Rada pomijając ustalenie ekwiwalentu za akcje ratownicze i ćwiczenia nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Należy zauważyć, iż ten błędny zapis został powielony także w tytule uchwały.

Ponadto Rada postanowiła, że ekwiwalent przysługuje „za każdą godzinę udziału”, tymczasem art. 15 ust. 2 ustawy stanowi, że wysokość ekwiwalentu pieniężnego powinna być naliczana za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Należy zatem stwierdzić, że w tym zakresie Rada dokonała niedopuszczalnej modyfikacji przepisów ustawowych, bowiem § 1 uchwały nie jest dosłownym powtórzeniem art. 15 ust. 2 ustawy, a przeciwnie wprowadza odmienną od ustawy regulację. W orzecznictwie sądów administracyjnych wielokrotnie wypowiedany był pogląd, że modyfikacje stanowią istotne naruszenie prawa, bowiem modyfikacja regulacji ustawowych przez przepisy uchwały może prowadzić do interpretacji odmiennej bądź sprzecznej z intencjami ustawodawcy.

Jednocześnie w judykaturze, dopuszcza się możliwość powtórzenia w akcie prawa miejscowego zapisów ustawowych, o ile takie powtórzenie ma charakter dosłowny (wyrok WSA w Poznaniu z 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV SA/Po 1284/14). Powtórzenie przepisów prawa podyktowane powinno być względami zapewnienia komunikatywności tekstu prawnego. Z uwagi na powyższe uzasadnione jest ustalenie przez radę wysokości ekwiwalentu pieniężnego w powiązaniu z brzmieniem art. 15 ust. 2 ustawy, który precyzuje zakres przedmiotowy wysokości ekwiwalentu dla strażaków OSP, którzy uczestniczyli w

działaniach określonych w ustawie, za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej.

Ponadto organ nadzoru wskazuje, że Rada uregulowała, że ekwiwalent przysługuje za udział w szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Pątnów.

W art. 15 ust. 1 ustawy nie wskazano organizatorów szkoleń pożarniczych, za które przysługuje ekwiwalent. Organ nadzoru zwraca uwagę na art. 3 pkt 6 ustawy, w którym uregulowano, że do zadań ochotniczych straży pożarnych należy udział w szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, gminę lub inne uprawnione podmioty. Zapis wprowadzony przez Radę zawęża szkolenia, za które przysługuje ekwiwalent w ustalonej wysokości, do tych, które organizuje Państwowa Straż Pożarna lub Gmina Pątnów. Zatem w kwestionowanej uchwale Rada Gminy Pątnów w sposób nieuprawniony zawężyła szkolenia pożarnicze, za które należy się ekwiwalent w ustalonej wysokości, do tych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę.

Wobec powyższego, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 29 kwietnia 2022 r. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłędzyńska
Zastępca Dyrektora Wydziału
Prawnego, Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości
Wójt Gminy Pątnów